

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 17ης Δεκεμβρίου 1998 *

Στην υπόθεση Τ-203/96,

Embassy Limousines & Services, εταιρία βελγικού δικαίου, με έδρα το Diegem (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον Éric Boigelot, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Louis Schiltz, 2, rue du Fort Rheinsheim,

ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τους François Vainker και Anders Neergaard, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενους από τον Charles Price, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

εναγομένου,

που έχει ως αντικείμενο αγωγή προς αποκατάσταση της ζημίας την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη η ενάγουσα λόγω της πταισματικής συμπεριφοράς του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών αριθ. 95/S

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

158-76321/FR, σχετικά με μεταφορά ατόμων με αυτοκίνητα με οδηγό, η οποία ασκείται, κυρίως, βάσει του άρθρου 181 της Συνθήκης ΕΚ, δυνάμει της ρήτρας διαιτησίας του άρθρου 6, τρίτο εδάφιο, της συγγραφής υποχρεώσεων της εν λόγω προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και του άρθρου VIII της συμβάσεως-πλασιού με τα στοιχεία PE-TRANS-BXL-95/6 και, επικουρικώς, βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω Συνθήκης,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από την P. Lindh, Πρόεδρο, και τους K. Lenaerts και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κυρία υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 2ας Ιουλίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

1 Στις 22 Αυγούστου 1995 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, δυνάμει της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύνα-

ψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ L 209, σ. 1, στο εξής: οδηγία 92/50), προκήρυξη διαγωνισμού (ΕΕ S 158, σ. 23, στο εξής: διαγωνισμός), με βάση την ανοιχτή διαδικασία, για σύναψη συμβάσεως μεταφοράς ατόμων με αυτοκίνητα με οδηγό, εν προκειμένω μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (διαγωνισμός 95/S 158-76321/FR, στο εξής: επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προτάσεων).

- 2 Η προκήρυξη όριζε ότι η σύμβαση θα ελάμβανε τη μορφή συμβάσεως-πλαisiού με εταιρία παροχής υπηρεσιών και ότι θα εκτελείτο βάσει ειδικών δελτίων κάθε φορά που θα απαιτείτο η παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Η σύμβαση θα συναπτόταν για τρία έτη, με δυνατότητα παρατάσεως δύο φορές για περίοδο ενός έτους. Ο τόπος εκτελέσεώς της θα ήταν οι Βρυξέλλες, ενώ οι εμπλεκόμενες εταιρίες παροχής υπηρεσιών έπρεπε να έχουν ασκήσει τη δραστηριότητά τους στον τομέα αυτό για πέντε έτη. Η προκήρυξη όριζε, ως κριτήρια αναθέσεως, ότι θα προτιμόταν η καλύτερη οικονομικώς προσφορά, λαμβανομένων υπόψη των τιμών και της τεχνικής αξίας των προσφορών.
- 3 Με έγγραφο υπογραφόμενο από τον Candidi, προϊστάμενο της υπηρεσίας «Προσωπικό και διοίκηση», η Γενική Γραμματεία του Κοινοβουλίου απέστειλε στις 13 Σεπτεμβρίου 1995 στην ενάγουσα, Embassy Limousines & Services SA (στο εξής: Embassy), απαντώντας σε έγγραφο αίτημά της της ίδιας ημέρας, το σύνολο των εγγράφων σχετικά με την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, ήτοι τη σύμβαση-πλαίσιο PE-TRANS-BXL-95/6 (στο εξής: σύμβαση-πλαίσιο), τη συγγραφή υποχρεώσεων όσον αφορά την πρόσκληση προς υποβολή προσφορών και το έντυπο που περιελάμβανε τους σχετικούς τεχνικούς όρους.
- 4 Η σύμβαση-πλαίσιο (άρθρο VIII) και η συγγραφή υποχρεώσεων της επίδικης προσκλήσεως (άρθρο 6, τρίτο εδάφιο) όριζαν ότι οι συμβάσεις που θα συνάπτονταν κατόπιν της κατακυρώσεως του διαγωνισμού θα διέπονταν από τη νομοθεσία του Λουξεμβούργου και ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα είχε αποκλειστική αρμοδιότητα σχετικά, αποκλειομένου κάθε άλλου δικαστηρίου. Όσον αφορά τα ζητήματα για τα οποία δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη στη συγγραφή υποχρεώσεων, θα είχαν εφαρμογή οι «γενικοί όροι σχετικά με τους διαγωνισμούς», που είχε συντάξει η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: γενικοί όροι).

- 5 Στις 16 Οκτωβρίου 1995 η ενάγουσα υπέβαλε την προσφορά της.
- 6 Στις 4 Δεκεμβρίου 1995 ο Candidi ήρθε σε επαφή εκ μέρους του Κοινοβουλίου με τον Hautot, που ήταν τότε γενικός διευθυντής της Embassy, για να του ανακοινώσει ότι η συμβουλευτική επιτροπή αγορών και προμηθειών (στο εξής: ΣΕΑΠ) είχε γνωμοδοτήσει την ίδια ημέρα ευνοϊκώς επί της προτάσεως να προτιμηθεί η ενάγουσα εταιρεία.
- 7 Στις 12 Δεκεμβρίου 1995 η ενάγουσα απέστειλε στο Κοινοβούλιο έγγραφο με το οποίο εξέθετε τα μέτρα που είχε λάβει για να ανταποκριθεί στην επείγουσα κατάσταση που αντιμετώπιζε το Κοινοβούλιο. Η ενάγουσα ανέφερε ότι είχε συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθώσεως οχημάτων και συνδρομής κινητής τηλεφωνίας (GSM), ότι προσέλαβε οδηγούς και ότι φρόντισε για την ασφαλιστική τους κάλυψη και για τις σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Με το ίδιο έγγραφο, η ενάγουσα αντέδρασε στις φήμες και στις διαδόσεις περί φερόμενης ανεντιμότητας των διευθυντικών της στελεχών ή/και των μετόχων της που έθεταν υπό αμφισβήτηση την ποιότητα των υπηρεσιών της.
- 8 Λόγω των φημών αυτών και κατόπιν δημοσιευμάτων με τα οποία τέθηκε υπό αμφισβήτηση η εντιμότητα ορισμένων διευθυντικών στελεχών της Embassy, δύο από αυτά, ο Hautot και ο Heuzer, παρακλήθηκαν να μεταβούν στο Στρασβούργο για να υποβάλουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που θα αποδείκνυαν την εντιμότητα της εταιρείας τους. Η σχετική συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 1995.
- 9 Μετά τη συνάντηση αυτή, ο Feidt, γενικός διευθυντής διοικήσεως, απηύθυνε το ακόλουθο σημείωμα στον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου:

«Κατόπιν αιτήματος εκ μέρους του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η υπηρεσία μου διεξήγαγε έρευνες για να εξακριβώσει αν οι κατηγορίες σε βάρος της εταιρείας Embassy (...) είναι βάσιμες.

Οι υπεύθυνοι της ως άνω εταιρίας κλήθηκαν να μεταβούν στο Στρασβούργο, όπου απάντησαν στις ερωτήσεις που τους τέθηκαν, αφού προσκόμισαν όλα τα ζητηθέντα σχετικά έγγραφα (...).

Κατόπιν ενδελεχούς εξετάσεως όλων αυτών των εγγράφων προκύπτει ότι οι σχετικές φήμες είναι παντελώς αβάσιμες.

Υπό τις συνθήκες αυτές, και λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης πρακτικής οργάνωσης της παροχής των υπηρεσιών εκ μέρους της νέας εταιρίας, επιβάλλεται επειγόντως η λήψη σχετικής αποφάσεως: η διοίκηση πρέπει οπωσδήποτε να εξασφαλίσει, ήδη από τη νέα σύνοδο τον Ιανουάριο του 1996, τη μεταφορά των μελών του Κοινοβουλίου.

Κατά συνέπεια, ζητώ την έγκρισή σας για την υπογραφή της εν λόγω συμβάσεως το συντομότερο δυνατόν.»

- 10 Ωστόσο, στις 19 Δεκεμβρίου 1995 ο Feidt υπέβαλε στη ΣΕΑΠ πρόταση περί παρατάσεως κατά ένα μήνα της συμβάσεως με την εταιρία η οποία παρείχε ως τότε τις σχετικές υπηρεσίες (στο εξής: εταιρία Α). Στα πρακτικά της συσκέψεως της ΣΕΑΠ της ίδιας ημέρας περιλαμβάνονται ιδίως τα ακόλουθα:

«Η ΣΕΑΠ,

(...)

— ενόψει της ευνοϊκής γνώμης της 4ης Δεκεμβρίου 1995 όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεως με την εταιρία Embassy (...), η οποία προκρίθηκε κατόπιν της προαναφερθείσας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών,

- λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εσωτερικές αποφάσεις του Κοινοβουλίου, βάσει των οποίων θα μπορούσε να υπογραφεί η σύμβαση με την εταιρία Embassy (...), δεν κατέληξαν σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα πριν από το τέλος του 1995,
- βασιζόμενη στο άρθρο 59, στοιχείο β', του δημοσιονομικού κανονισμού και του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/50 (...), *γνωμοδοτεί ευνοϊκώς* για τη σύναψη συμβάσεως από 1ης Ιανουαρίου 1996 μέχρι 31 Ιανουαρίου 1996 με την εταιρία [Α (...)] (εταιρία η οποία υπέβαλε τη δεύτερη καλύτερη προσφορά στο πλαίσιο της προαναφερθείσας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών) υπό τις προϋποθέσεις της αρχικής συμβάσεως, με δυνατότητα παρατάσεως ένα μήνα κατ' ανώτατο όριο (Φεβρουάριος του 1996) μετά από νέα γνώμη της ΣΕΑΠ·
- *καλεί* την αναθέτουσα αρχή να λάβει κάθε μέτρο ώστε να υπογραφεί το συντομότερο δυνατό η σύμβαση με την προκριθείσα εταιρία.»

- 11 Στις 5 Ιανουαρίου 1996 συνήφθη η σχετική σύμβαση με την εταιρία Α.
- 12 Με έγγραφο της 25ης Ιανουαρίου 1996 η ενάγουσα ανέφερε στο Κοινοβούλιο ότι δεν αντιλαμβάνόταν γιατί δεν είχε ακόμη ληφθεί η τελική απόφαση σχετικά με την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.
- 13 Κατόπιν δύο συσκέψεων της 22ας Ιανουαρίου 1996 και της 26ης Φεβρουαρίου 1996 η ΣΕΑΠ γνωμοδότησε ευνοϊκώς για δύο παρατάσεις κατά ένα μήνα της συναφθείσας με την εταιρία Α συμβάσεως. Τέλος, στο πλαίσιο συνεδριάσεως της 1ης Απριλίου 1996, η ΣΕΑΠ γνωμοδότησε ευνοϊκώς για την κατά τρεις μήνες παράταση της συμβάσεως με την ως άνω εταιρία.
- 14 Στις 16 Φεβρουαρίου 1996 η ενάγουσα απέστειλε έγγραφο στον Ribeiro, μέλος του Σώματος των Κοσμητόρων (του οργάνου που είναι επιφορτισμένο να εκδίδει συστάσεις επί ζητημάτων αφορώντων τους βουλευτές), ιδίως προς διευκρίνιση ορισμένων θεμάτων σχετικών με τους οδηγούς της Embassy.

- 15 Με έγγραφα της 29ης Φεβρουαρίου και της 4ης Μαρτίου 1996 απευθυνόμενα προς το Κοινοβούλιο, η ενάγουσα εξέφρασε εκ νέου την έκπληξή της επειδή δεν είχε ακόμη λάβει υπογεγραμμένη τη σύμβαση.
- 16 Στις 8 Μαΐου 1996 το Προεδρείο του Κοινοβουλίου συνέστησε στην αναθέτουσα αρχή να κινήσει εκ νέου διαδικασία προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών.
- 17 Στις 28 Μαΐου 1996 η ενάγουσα απέστειλε ταχυδρομικώς στο Κοινοβούλιο έγγραφο με το οποίο του ζητούσε να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να επαναλάβει τη σχετική διαδικασία.
- 18 Στις 31 Μαΐου 1996 η ΣΕΑΠ γνωμοδότησε ευνοϊκώς για την ακύρωση της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών. Με την ευκαιρία αυτή, ύστερα από πρόταση της αναθέτουσας αρχής, γνωμοδότησε ευνοϊκώς για την υπογραφή συμβάσεως με την εταιρία Α για την περίοδο από 1ης Ιουλίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1996, εν αναμονή των αποτελεσμάτων της νέας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών. Στα πρακτικά της σχετικής συνεδριάσεως περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«Η ΣΕΑΠ,

(...)

1. όσον αφορά την ακύρωση της προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών αριθ. 95/S 158-76321/FR

(...)

— θεωρώντας ότι η απόφαση της αναθέτουσας αρχής να προβεί σε ακύρωση της εν λόγω προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών στηρίζεται στη γνώμη που διατύπωσε το Πρωεδρείο κατά τη συνεδρίασή του της 8ης Μαΐου 1996·

— θεωρώντας ότι κατά την ως άνω γνώμη, η οποία επιβεβαιώνει τη θέση που έλαβε το Σώμα των Κοσμητόρων, “η διαδικασία που βρίσκεται τώρα σε εξέλιξη δεν μπορεί να παράσχει στους βουλευτές άξια λόγου υπηρεσία μεταφοράς”·

(...)

— γνωμοδοτεί ευνοϊκώς (με οκτώ ψήφους έναντι μιας αποχής) για την ακύρωση της εν λόγω προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, παρατηρώντας παράλληλα ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εξακριβώσει τις οικονομικές βάσεις μιας νέας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών (σχετικά με το κόστος της, με τα διάφορα αποτελέσματα σε σχέση με την πρώτη κ.λπ.).

(...)

19 Με συστημένη επιστολή της 19ης Ιουνίου 1996 το Κοινοβούλιο πληροφόρησε την ενάγουσα ότι η επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών είχε ακυρωθεί και ότι είχε επαναληφθεί η σχετική διαδικασία. Στην επιστολή αυτή εξέθετε, μεταξύ άλλων, ότι το Κοινοβούλιο θεώρησε ότι καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είχε κριθεί ως πλήρως ικανοποιητική και ότι το κοινοτικό όργανο επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον όσον αφορά την παροχή στους βουλευτές υπηρεσιών με όσο το δυνατό υψηλότερο επίπεδο, παρεχομένων από επαγγελματίες οδηγούς με μεγάλη πείρα, πράγμα το οποίο δεν προέκυπτε κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση από τα έγγραφα τα οποία υπέβαλαν οι υποψήφιοι εταιρίες. Θα ακολουθούσε νέα πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, καθορίζουσα σαφέστερα και λεπτομερέστερα τις απαιτήσεις του Κοινοβουλίου.

- 20 Με έγγραφο της 22ας Ιουλίου 1996 η ενάγουσα απέστειλε έγγραφο οχλήσεως στο Κοινοβούλιο, καλώντας το είτε να μην ακυρώσει την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών και να συνάψει τη σχετική σύμβαση με την ίδια είτε να την αποζημιώσει κατά τρόπο ικανοποιητικό.
- 21 Ο Feidt, αφού αναγνώρισε ότι έλαβε το έγγραφο αυτό στις 21 Αυγούστου 1996, απέρριψε τα αιτήματα της ενάγουσας με έγγραφο της 14ης Οκτωβρίου 1996. Σ' αυτό ανέφερε τα ακόλουθα:

«Είναι αναμφισβήτητο εν προκειμένω ότι δεν υφίσταται σύμβαση συναφθείσα μεταξύ του Κοινοβουλίου (...) και (...) της Embassy (...) διότι:

— η ΣΕΑΠ δεν έχει καμία άλλη αρμοδιότητα εκτός από το να διατυπώνει τη γνώμη της προς την αρμόδια αναθέτουσα αρχή, την οποία εκπροσωπώ εν προκειμένω· η ΣΕΑΠ δεν λαμβάνει καμία απόφαση·

— κατά το άρθρο 1 της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, στην οποία αναφέρεστε με την επιστολή σας, “οι ‘δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών’ είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ του παρέχοντος υπηρεσίες και της αναθέτουσας αρχής (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου)”·

— πράγματι, δεν υφίσταται καμία έγγραφη σύμβαση, καθόσον το σχέδιο συμβάσεως-πλαισίου PE-TRANS-BXL-95/6, που αποτελούσε μέρος της συγγραφής υποχρεώσεων και, επομένως, παρελήφθη από την Embassy, δεν υπεγράφη.»

- 22 Στη συνέχεια, ο Feidt ανέφερε τα ακόλουθα:

«Αν η Embassy πίστευε από τις 4 Δεκεμβρίου 1995 ότι συνδεόταν συμβατικά ή ότι θα συνήπτε σύμβαση σχετικά με τη μεταφορά ατόμων στις Βρυξέλλες κατόπιν της προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών (...), κάθε παρεξήγηση θα έπρεπε να είχε διαλυθεί ταχέως κατά τη σύσκεψη της 13ης Δεκεμβρίου 1995 (...). Με βάση τα πρακτικά της συσκέψεως αυτής, τα οποία μου απεστάλησαν,

“ανακοινώθηκε στους Hautot και Heuzer της εταιρίας Embassy ότι η ΣΕΑΠ είχε πράγματι γνωμοδοτήσει ευνοϊκώς επί της προτάσεως της αναθέτουσας αρχής για την κατακύρωση του διαγωνισμού υπέρ της ως άνω εταιρίας, αλλά ότι η γνώμη αυτή είχε μόνο συμβουλευτική αξία και ότι οι αρμόδιες αρχές επιφύλασσονταν να λάβουν την τελική απόφαση”.»

- 23 Ο Feidt κατέληγε ότι το Κοινοβούλιο δεν έβλεπε να υπάρχει κανένας λόγος που να δικαιολογεί την ανάκληση ή την ακύρωση της αποφάσεως περί επαναλήψεως της διαδικασίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών που είχε γνωστοποιηθεί στην Embassy με έγγραφο της 19ης Ιουνίου 1996. Πρόσθεσε ότι ο λόγος που δικαιολογούσε την επανάληψη της διαδικασίας αυτής δεν ήταν ασυμβίβαστος με τις εκ μέρους του Hautot εξηγήσεις στον Ribeiro, με το από 16 Φεβρουαρίου 1996 έγγραφό του, σχετικά με την κατάρτιση και τη μεγάλη επαγγελματική πείρα των οδηγών της Embassy.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές η ενάγουσα άσκησε την παρούσα αγωγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Δεκεμβρίου 1996.
- 25 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα.
- 26 Με διάταξη της 5ης Ιουνίου 1998 το Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 65, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του, διέταξε την εξέταση ως μαρτύρων του Candidi και της Lahousse, υπαλλήλων του Κοινοβουλίου, καθώς και των Hautot και Heuzer, εκπροσώπων της ενάγουσας εταιρίας. Η διάταξη όριζε ότι οι μάρτυρες θα κατέθεταν επί του περιεχομένου της συσκέψεως που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1995. Οι Candidi και Hautot θα κατέθεταν επί του αντικειμένου και του περιεχομένου της τηλεφωνικής

τους συνομιλίας της 4ης Δεκεμβρίου 1995. Τέλος, ο Candidi και η Lahousse θα κατέθεταν επί της αντιδράσεώς τους στο από 12 Δεκεμβρίου έγγραφο της ενάγουσας το οποίο ανέφερε την πραγματοποίηση ορισμένων δαπανών.

27 Κατά τη διάρκεια της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Ιουλίου 1998 το Πρωτοδικείο άκουσε τις παρατηρήσεις των διαδίκων και τις καταθέσεις των μαρτύρων.

28 Η Embassy, ενάγουσα, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κηρύξει την αγωγή παραδεκτή και βάσιμη και να υποχρεώσει, κατά συνέπεια, το Κοινοβούλιο να της καταβάλει το ποσό των 21 028 460 βελγικών φράγκων (BFR) με την επιφύλαξη αυξήσεως ή μειώσεως του ποσού αυτού κατά τη διάρκεια της δίκης, προς αποκατάσταση της οικονομικής και εμπορικής ζημίας που υπέστη εξαιτίας της συνιστώσας πταίσμα ενέργειας του Κοινοβουλίου, καθώς και προς ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης·

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

29 Το Κοινοβούλιο, εναγόμενο, ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή·

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

30 Με το δικόγραφο της αγωγής της, καθώς και με το υπόμνημα απαντήσεώς της, η ενάγουσα διευκρίνισε ότι η αγωγή της ασκείται, κυρίως μεν, δυνάμει του άρθρου 6, τρίτο εδάφιο, της συγγραφής υποχρεώσεων της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και του άρθρου VIII της συμβάσεως-πλαisiού, ήτοι

βάσει του άρθρου 181 της Συνθήκης ΕΚ, επικουρικώς δε βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας Συνθήκης, και ότι έχει ως αντικείμενο αγωγή προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη εξαιτίας της πταισματικής συμπεριφοράς του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της επίμαχης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών.

Επί της συμβατικής ευθύνης της Κοινότητας

Ισχυρισμοί των διαδίκων

31 Η ενάγουσα διατείνεται ότι, ενώ είχε συναφθεί κανονικά σύμβαση μεταξύ των μερών, το Κοινοβούλιο αρνήθηκε μονομερώς να την εκτελέσει εμπροθέσμως και σύμφωνα με τους προβλεφθέντες όρους.

32 Διατείνεται, πρώτον, ότι η σύναψη της επίμαχης συμβάσεως προκύπτει από τη σπουδαία, δημόσια και μη επιδεχόμενη αμφισβήτηση σύμπτωση της βουλήσεως των μερών. Συναφώς, διατείνεται ότι, κατά την τηλεφωνική συζήτηση της 4ης Δεκεμβρίου 1995, ο Candidi πληροφόρησε τον Hautot ότι η απόφαση περί κατακυρώσεως του διαγωνισμού στην Embassy είχε ήδη ληφθεί και ότι την κάλεσε, κατά συνέπεια, να λάβει κάθε πρόσφορο μέτρο ώστε να είναι σε θέση να παρέχει τις ως άνω υπηρεσίες από την αρχή του Ιανουαρίου 1996. Η ενάγουσα υπογραμμίζει το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο, ενημερώνοντάς την επισήμως σχετικά με την απόφαση της ΣΕΑΠ, δήλωσε τη βούλησή του και κατέστησε, με τον τρόπο αυτό, τη σχετική προσφορά αμετάκλητη. Το Κοινοβούλιο, επομένως, εξέφρασε την πρόθεσή του να καταστήσει την ενάγουσα αντισυμβαλλόμενη του, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό συμβατικά δικαιώματα υπέρ της ενάγουσας, που του στερούσαν τη δυνατότητα ανακλήσεως της αποφάσεώς του.

33 Η ενάγουσα προσθέτει ότι, στην πραγματικότητα, η ΣΕΑΠ είναι εκείνη η οποία λαμβάνει τις αποφάσεις συνάψεως συμβάσεων με συγκεκριμένη επιχείρηση κατόπιν διαγωνισμού, ενώ η αναθέτουσα αρχή δεν έχει άλλη αρμοδιότητα από το να επισημοποιεί αυτό το οποίο στην πράξη έχει ήδη αποφασίσει η ΣΕΑΠ.

- 34 Δεύτερον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να θεωρηθεί, τουλάχιστον, ότι προφανώς υφίσταται σύμβαση. Διατείνεται ότι συντρέχουν όλα τα απαραίτητα για την ύπαρξη συμβάσεως στοιχεία. Προς τούτο επικαλείται ιδιαίτερα το κύρος της προσφοράς της, την εκ μέρους του Candidi πληροφορία και την επιθυμία που εξέφρασε το Κοινοβούλιο να λάβει η εταιρία του ήδη από τον Δεκέμβριο του 1995 τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεση της συμβάσεως από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου 1996.
- 35 Το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι, εφόσον δεν υφίσταται υπογεγραμμένη σύμβαση μεταξύ των μερών, η αγωγή περί αναγνώρισεως της συμβατικής ευθύνης του είναι απαράδεκτη. Υπογραμμίζει το γεγονός ότι τόσο οι γενικοί όροι όσο και η οδηγία 92/50 επιτάσσουν ότι κάθε σύμβαση μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και της προκρινόμενης επιχειρήσεως πρέπει να είναι έγγραφη. Ισχυρίζεται επίσης ότι το τελευταίο έγγραφο από τα αποτελούντα την πρόσκληση προς υποβολή προσφορών αποτελεί σχέδιο συμβάσεως-πλαίσιου προς υπογραφή από τον παρέχοντα τις σχετικές υπηρεσίες και από την αναθέτουσα αρχή. Όμως, η εν λόγω σύμβαση-πλαίσιο ουδέποτε υπεγράφη από την ενάγουσα ή από την αναθέτουσα αρχή.
- 36 Εξάλλου, αρνείται τον ισχυρισμό της ενάγουσας ότι στην πραγματικότητα η ΣΕΑΠ είναι εκείνη η οποία λαμβάνει την απόφαση περί συνάψεως μιας συμβάσεως με συγκεκριμένη επιχείρηση, επικαλούμενο σχετικά τον δημοσιονομικό κανονισμό της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που έχει εφαρμογή στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/002, σ. 77), απ' όπου προκύπτει σαφώς ότι η ΣΕΑΠ είναι απλώς μια συμβουλευτική επιτροπή.
- 37 Τέλος, φρονεί ότι η θεωρία της πρόδηλης συμβάσεως, την οποία επικαλείται η ενάγουσα, δεν αποτελεί «γενική αρχή των δικαιών των κρατών μελών», οπότε δεν είναι δυνατή εν προκειμένω η λυσιτελής επίκλησή της.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 38 Δυνάμει των διατάξεων της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, και του άρθρου 181 της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαινεται, σε πρώτο βαθμό, επί συμβατικών διαφορών που φέρονται ενώπιόν του από φυσικά ή νομικά πρόσωπα βάσει ρήτρας διαιτησίας.
- 39 Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του άρθρου 1 της οδηγίας 92/50, η οποία έχει εφαρμογή δυνάμει του άρθρου 126 του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) 3418/93 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (ΕΕ L 315, σ. 1), καθόσον η αξία του οικείου διαγωνισμού υπερβαίνει το όριο που καθορίζει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας, «οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ του παρέχοντος υπηρεσίες και της αναθέτουσας αρχής».
- 40 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η αξία της συμβάσεως υπερβαίνει το ως άνω όριο. Επομένως, η ύπαρξη συμβατικών σχέσεων μεταξύ των μερών προϋποθέτει τη σύναψη έγγραφης σύμβασης μεταξύ τους. Συναφώς, σκόπιμο είναι να ληφθεί υπόψη επίσης το άρθρο 3 των γενικών όρων (που έχει εφαρμογή στην προκειμένη υπόθεση δυνάμει του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, της συγγραφής υποχρεώσεων). Το άρθρο αυτό ορίζει τα εξής:

«3.1. Οι συμβάσεις συνάπτονται με έγγραφη συμφωνία των μερών.

3.2. Η σύμβαση συνάπτεται με την κοινοποίηση στον υποβαλόντα προσφορά της αποδοχής της προσφοράς του. Η κοινοποίηση αυτή πραγματοποιείται με έγγραφο ή με δελτίο αποστολής.

3.3. Αν η αποδοχή δεν είναι καθ' όλα σύμφωνη προς την προσφορά ή αν η απόφαση της Επιτροπής κοινοποιείται μετά την εκπνοή της περιόδου ισχύος της προσφοράς, η σύμβαση συνάπτεται μόνον κατόπιν έγγραφης συμφωνίας του υποβαλόντος προσφορά.

3.4. Η σύμβαση μπορεί να λάβει επίσης τη μορφή εγγράφου συμφωνητικού υπογεγραμμένου από τα μέρη.»

- 41 Εξ αυτών προκύπτει ότι η σύναψη της σχετικής συμβάσεως δεν μπορούσε να συντελεστεί παρά μόνον με την υπογραφή της συμβάσεως-πλαίσιου από τα δύο μέρη. Όμως, δεδομένου ότι ουδέποτε υπογράφηκε σύμβαση-πλαίσιο, συνάγεται ότι δεν υφίσταται εν προκειμένω ισχυρή σύμβαση.
- 42 Εξάλλου, η ευνοϊκή γνώμη της ΣΕΑΠ, ως γνώμη ενός συμβουλευτικού οργάνου, δεν μπορεί να επηρεάσει το συμπέρασμα αυτό, παρά τη μεγάλη γενικώς σήμασία της γνώμης αυτής, στην πράξη, στο πλαίσιο των προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών.
- 43 Πρέπει επίσης να απορριφθεί ο ισχυρισμός της ενάγουσας ότι υφίστατο «προφανώς» σύμβαση. Πράγματι, και χωρίς να είναι απαραίτητο να εξετασθούν οι βάσεις της θεωρίας της προφανούς συμβάσεως στο κοινοτικό δίκαιο και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της στην υπό κρίση υπόθεση, προκύπτει σαφώς ότι οι ενδείξεις που προσκομίζει η ενάγουσα δεν δικαιολογούν παρέκκλιση από τον κανόνα της έγγραφης σύμβασης. Κατά τα λοιπά, οι εκπρόσωποι της Embassy αναγνώρισαν, με τις μαρτυρίες τους, ότι γνώριζαν την ανάγκη υπάρξεως εγγράφου για να είναι ισχυρή η σύμβαση.
- 44 Επομένως, δεδομένου ότι η ενάγουσα δεν μπόρεσε να αποδείξει την ύπαρξη ισχυρής συμβάσεως, η αγωγή της πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη, καθόσον ασκείται βάσει του άρθρου 181 της Συνθήκης.

Επί της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας

- 45 Η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και των γενικών αρχών στις οποίες η διάταξη αυτή παραπέμπει προϋποθέτει τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων όσον αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτομένης στο κοινοτικό όργανο ενέργειας, το υποστατό της ζημιάς και την ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ ενέργειας και προβαλλόμενης ζημιάς.

Επί του παρανόμου χαρακτήρα της προσαπτόμενης συμπεριφοράς

- 46 Προς στήριξη της αγωγής αποζημιώσεως βάσει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, η ενάγουσα επικαλείται παράβαση της οδηγίας 92/50, καθώς και την πταισματική συμπεριφορά του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών.

Επί της παραβάσεως της οδηγίας 92/50**— Ισχυρισμοί των διαδίκων**

- 47 Η ενάγουσα παρατηρεί ότι η προσφορά της ήταν απολύτως κανονική όσον αφορά τόσο τον τύπο όσο και την ουσία, καθόσον ανταποκρινόταν σε όλα τα κριτήρια της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών. Όμως, κατά την ενάγουσα, προκύπτει κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο ότι, ήδη από την αρχή του Ιανουαρίου 1996, το Κοινοβούλιο είχε αναθέσει, στην αρχή με μηνιαίες συμβάσεις, στη συνέχεια δε με άλλες συνεχόμενες, την παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς των βουλευτών με οχήματα με οδηγό σε άλλη εταιρία, η οποία είχε επίσης υποβάλει προσφορά και η οποία κρίθηκε ως η δεύτερη μειοδότη.

- 48 Η ενάγουσα θεωρεί ότι η προσφορά της, δεδομένου ότι θεωρήθηκε ως η καλύτερη από οικονομικής απόψεως, πρέπει να απορρίφθηκε για παράνομους λόγους, δίνοντας τη θέση της σε σύμβαση με διαπραγμάτευση με άλλη εταιρεία παροχής υπηρεσιών. Συναφώς, επικαλείται το άρθρο 11, παράγραφος 3, της οδηγίας 92/50, κατά το οποίο:

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση, και χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν δεν είχε υποβληθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά σε προκηρυχθέντα διαγωνισμό ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, εφόσον οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή, μετά από αίτημά της·

(...)

3

- 49 Το Κοινοβούλιο διατείνεται ότι ο λόγος για τον οποίο ακύρωσε την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών ήταν ότι η περιλαμβανόμενη στην προκήρυξη προϋπόθεση που επέβαλε πενταετή τουλάχιστον εμπειρία στον σχετικό τομέα δεν είχε περιληφθεί στα έγγραφα της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών. Πράγματι, το γεγονός ότι η προϋπόθεση αυτή περιελήφθη στην προκήρυξη χωρίς να αναγράφεται στην πρόσκληση προς υποβολή προσφορών θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο επικρίσεων, και δικαίως, από κάποια επιχείρηση που θα είχε τη δυνατότητα να υποβάλει σχετική προσφορά η οποία θα μπορούσε να πληροί τις προϋποθέσεις που ανέφερε τελικά η πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, αλλά η οποία δεν υπέβαλε προσφορά επειδή δεν είχε πενταετή εμπειρία. Αυτό θα αντέβαινε προς την αρχή της ίσης μεταχείρισεως των υποβαλόντων προσφορά, η οποία είναι ουσιώδης αρχή για την εφαρμογή της οδηγίας 92/50 (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1993, C-243/89, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1993, σ. I-3353, σκέψεις 33 και 39, και της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 51).

- 50 Επιπλέον, το Κοινοβούλιο διατείνεται ότι ήθελε να αποφύγει κάθε κίνδυνο δημιουργίας ανισοτήτων συνδεομένων με τις επαφές τις οποίες ορισμένοι από τους υπαλλήλους του είχαν με υποβαλόντες προσφορά πριν από το άνοιγμα των προσφορών τους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι επαφές που είχε ο Candidi με την ενάγουσα. Πράγματι, σε αντίθεση με όσα προβλέπει το άρθρο 100 του προαναφερθέντος κανονισμού 3418/93, της 9ης Δεκεμβρίου 1993, ύστερα από τις επαφές αυτές δεν συντάχθηκε κανένα έγγραφο για τον σχετικό φάκελο.
- 51 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί ακόμη ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50 προβλέπει ρητά τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να μη συνάψει σύμβαση για την οποία έχει προηγηθεί προκήρυξη διαγωνισμού ή να αρχίσει εκ νέου τη σχετική διαδικασία. Επιπλέον, το άρθρο 4 των γενικών όρων ορίζει ότι η διεξαγωγή διαδικασίας διαγωνισμού δεν συνεπάγεται υποχρέωση του κοινοτικού οργάνου να συνάψει τη σχετική σύμβαση.
- 52 Τέλος, το Κοινοβούλιο εκθέτει ότι η σύμβαση συνήφθη προσωρινά με την εταιρία Α δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/50, το οποίο προβλέπει μια τέτοια λύση σε περιπτώσεις επείγουσας και επιτακτικής ανάγκης απορρέουσας από απρόβλεπτα γεγονότα. Όμως, η ανάγκη εξασφάλισης της συνεχείας των σχετικών υπηρεσιών αποτελούσε πρόσφορη δικαιολογία.
- 53 Από τα προεκτεθέντα το Κοινοβούλιο συνάγει ότι οι αποφάσεις του να ακυρώσει την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών και να συνάψει, προσωρινά, τη σχετική σύμβαση με την εταιρία Α ήταν απολύτως νόμιμες και ότι, επομένως, η λήψη τους δεν μπορεί να συνιστά πταίσμα συνεπαγόμενο ευθύνη της Κοινότητας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 54 Πρέπει να σημειωθεί εξ αρχής ότι η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να συνείσχει μέχρι τέλους τη διαδικασία διαγωνισμού. Πράγματι, από το άρθρο 12,

παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50 προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή, σε περίπτωση ακυρώσεως της διαδικασίας, υποχρεούται απλώς να ανακοινώσει στους υποψηφίους ή υποβαλόντες προσφορά που έχουν υποβάλει σχετική γραπτή αίτηση τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να μη συνάψει τη σχετική σύμβαση για την οποία προκηρύχθηκε διαγωνισμός ή σχετικά με την οποία επαναλαμβάνεται η διαδικασία.

- 55 Εξάλλου, το άρθρο 4 των γενικών όρων ορίζει, αφενός, ότι η ολοκλήρωση μιας διαδικασίας διαγωνισμού δεν συνεπάγεται υποχρέωση του οργάνου να συνάψει τη σχετική σύμβαση και, αφετέρου, ότι δεν οφείλει καμία αποζημίωση σε όσους μετέσχαν στον διαγωνισμό χωρίς όμως να γίνουν δεκτές οι προσφορές τους.
- 56 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει σημαντική εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να ληφθεί απόφαση περί συνάψεως συμβάσεως κατόπιν προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και ότι ο έλεγχος του Πρωτοδικείου πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση ελλείψεως σοβαρής και πρόσδηλης πλάνης (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1978, 56/77, Agence européenne d'intérims κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 679, σκέψη 20, και του Πρωτοδικείου της 8ης Μαΐου 1996, T-19/95, Adia intérim κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-321, σκέψη 49).
- 57 Εν προκειμένω, η επικρινόμενη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως δεν ολοκληρώθηκε. Έτσι, το Κοινοβούλιο κοινοποίησε με έγγραφο της 19ης Ιουνίου 1996 στην ενάγουσα, αφού έλαβε σχετικό έγγραφο αίτημά της με ημερομηνία 28 Μαΐου 1996, τους λόγους που δικαιολογούσαν την ακύρωση της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και την επανάληψη της διαδικασίας (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω).
- 58 Απαντώντας στους ισχυρισμούς της ενάγουσας, ο Feidt ισχυρίστηκε στη συνέχεια, με το από 14 Οκτωβρίου 1996 έγγραφό του (βλ. σκέψεις 21 έως 23 ανωτέρω), ότι το Κοινοβούλιο «δεν [έβλεπε] κανένα λόγο για τον οποίο θα έπρεπε να ανακαλέσει ή να ακυρώσει την απόφασή του περί επαναλήψεως της διαδικασίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών η οποία γνωστοποιήθηκε στην Embassy με έγγραφο της 19ης Ιουνίου 1996. Η αιτιολογία της αποφάσεως αυτής δεν αντιβαίνει προς την ανάγκη που ένοιωσε ο Hautot, που είχε ασφαλώς

ανησυχήσει, να εξηγήσει ευκρινώς στον Ribeiro, μέλος του Σώματος των Κοσμητόρων των Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με το από 16 Φεβρουαρίου 1996 έγγραφό του, τη σημαντική κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία των οδηγών της Embassy: ο Hautot αναφέρθηκε, με το έγγραφό του, στις ενδεχόμενες ανησυχίες του Ribeiro όσον αφορά την ποιότητα των οδηγών που είχε προσλάβει η Embassy (...).».

59 Επομένως, ανεξάρτητα από τη νομική αξία των διαφόρων εξηγήσεων τις οποίες έδωσε το Κοινοβούλιο σχετικά με τον κίνδυνο δυσμενών διακρίσεων στη μεταχείριση των υποβαλόντων προσφορά, είναι σαφές ότι το όργανο αυτό ακολούθησε τη διαδικασία που προέβλεπαν οι εφαρμοστέες νομικές διατάξεις όταν ακύρωσε την επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.

60 Επιπλέον, η ενάγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται ότι το Κοινοβούλιο, θεωρώντας ότι καμία από τις παραληφθείσες προσφορές δεν ήταν απολύτως ικανοποιητική, υπέπεσε σε σοβαρή και πρόδηλη πλάνη. Πράγματι, καθόσον οι αμφιβολίες για την ικανότητα των προσληφθέντων από την Embassy οδηγών αποτελούσαν αποφασιστικό στοιχείο που δικαιολογούσε την απόφαση του Κοινοβουλίου να μη δεχθεί την προσφορά της, η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι το Κοινοβούλιο υπερέβη τα νόμιμα όρια, λαμβανομένης υπόψη της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως την οποία διαθέτει σχετικά το όργανο αυτό.

61 Δεδομένου ότι η ακύρωση της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών δεν είναι παράνομη, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας για τον λόγο αυτό.

62 Πρέπει επίσης να απορριφθεί ο ισχυρισμός της ενάγουσας ότι το Κοινοβούλιο παράνομα συνήψε προσωρινά με την εταιρία Α τη σχετική σύμβαση. Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί ότι, με την παρούσα αγωγή, η ενάγουσα ζητεί, στην ουσία, αποκατάσταση της ζημίας που της προκάλεσε η φερόμενη ως πταισματική συμπεριφορά του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών. Όμως, η προσωρινή σύναψη της επίδικης συμβάσεως με την εταιρία Α πραγματοποιήθηκε κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκηρύξεως, η οποία διακρίνεται από την ανοιχτή διαδικασία που αποτελεί το αντικείμενο επικρίσεων στην παρούσα υπόθεση. Επομένως, και αν ακόμη υποθεθεί ότι η ενάγουσα αποδεικνύει την παρανομία της διαδικασίας με διαπραγμάτευση την οποία ακολούθησε το Κοινοβούλιο για να καλύψει τα κενά που άφησε η αναστολή της

επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, η εν λόγω διαδικασία δεν θα μπορούσε να αποτελέσει την αιτία της ζημιάς την οποία ισχυρίζεται ότι υπέστη η ενάγουσα στο πλαίσιο της εν λόγω προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών.

- 63 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι δεν στοιχειοθετείται ευθύνη της Κοινότητας λόγω παραβάσεως της οδηγίας 92/50 εκ μέρους του Κοινοβουλίου.

Επί της παράνομης συμπεριφοράς του Κοινοβουλίου κατά τη διαδικασία της προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών

— Ισχυρισμοί των διαδίκων

- 64 Η ενάγουσα διατείνεται ότι η συμπεριφορά του Κοινοβουλίου κατά τη διαδικασία προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών είναι πταισματική και, επομένως, στοιχειοθετεί την ευθύνη της Κοινότητας, καθόσον το όργανο αυτό ενήργησε κατά τέτοιο τρόπο ώστε η ενάγουσα να σχηματίσει ευλόγως την εντύπωση ότι η σύμβαση περί παροχής των σχετικών υπηρεσιών επρόκειτο να συναφθεί σύντομα. Υπογραμμίζει ότι το Κοινοβούλιο της ζήτησε στις 4 Δεκεμβρίου 1995 να προβεί σε μια σειρά δαπανηρών προετοιμασιών ενόψει της άμεσης εκτελέσεως της συμβάσεως από την αρχή του Ιανουαρίου 1996. Συναφώς, η ενάγουσα υπογραμμίζει το γεγονός ότι, στην πραγματικότητα, η ΣΕΑΠ είναι εκείνη η οποία λαμβάνει την απόφαση συνάψεως συμβάσεως με επιχείρηση, οπότε η πληροφορία που δόθηκε στην ενάγουσα σχετικά με την ευνοϊκή γνώμη της ΣΕΑΠ αποτελεί μια *de facto* απόφαση.
- 65 Επιπλέον, υπογραμμίζει ότι το Κοινοβούλιο επιβεβαίωσε την επικείμενη υπογραφή της επίδικης συμβάσεως, ιδίως κατά τη διάρκεια της επισκέψεως των εκπροσώπων της στο Στρασβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1995, και ότι ουδείς αμφισβήτησε ποτέ ότι είχε ληφθεί απόφαση περί συνάψεως της σχετικής

συμβάσεως με αυτήν. Πράγματι, κατά τη διάρκεια επτάμισι μηνών από τις 4 Δεκεμβρίου 1995 ουδέποτε αμφισβητήθηκε από οποιονδήποτε εντός του Κοινοβουλίου ότι ο διαγωνισμός είχε πράγματι κατακυρωθεί στην ενάγουσα, την οποία μάλιστα η ΣΕΑΠ αποκαλούσε «προκριθείσα επιχείρηση».

66 Επομένως, η ενάγουσα θεωρεί ότι η συμπεριφορά του Κοινοβουλίου είναι πταισματική, καθόσον το όργανο αυτό της ζήτησε επειγόντως να προβεί αμέσως σε μεγάλες προετοιμασίες που απαιτούσαν χρόνο, ενέργεια και πόρους, ιδίως οικονομικούς, ενόψει μιας συμβάσεως την οποία τελικά αποφάσισε να μη συνάψει και την οποία θεωρεί ως ανύπαρκτη. Θεωρεί ότι η στάση αυτή του Κοινοβουλίου αποτελεί παράβαση γενικού κανόνα συμπεριφοράς, η οποία στοιχειοθετεί ευθύνη εξ οιοινεί αδιοπραξίας. Προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, το Κοινοβούλιο όφειλε να την πληροφορήσει ευθέως ότι η σύμβαση δεν θα εκτελείτο στις αρχές του Ιανουαρίου 1996, ώστε να σταματήσει αμέσως τη διαδικασία που είχε κινήσει και να περιορίσει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις ζημιές τις οποίες θεωρεί ότι υπέστη.

67 Τέλος, η ενάγουσα διατείνεται ότι, στην πραγματικότητα, το Κοινοβούλιο ενήργησε αποσκοπώντας να ευνοήσει μια άλλη εταιρία, εκείνη δηλαδή η οποία κρίθηκε ως η δεύτερη μειοδότηρα μεταξύ των υποβαλόντων προσφορά και η οποία παρείχε προσωρινά κατά τη διάρκεια του 1996 τις σχετικές υπηρεσίες. Εξ αυτού συνάγει ότι το Κοινοβούλιο υπερέβη τις εξουσίες που του απονέμονται στο γενικότερο πλαίσιο μια καταχρήσεως διαδικασίας με σκοπό να ευνοήσει τρίτον. Η παρανομία αυτή συνιστά πταίσμα.

68 Το Κοινοβούλιο φρονεί ότι δεν μπορεί να του προσαφθεί κανένα πταίσμα συνεπαγόμενο την ευθύνη της Κοινότητας. Πρώτον, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι η μόνη ανακοίνωση του Κοινοβουλίου που θα μπορούσε ενδεχομένως να συνιστά πταίσμα είναι η τηλεφωνική συνδιάλεξη που είχε ο Candidi με τον Hautot στις 4 Δεκεμβρίου 1995, μετά από τη σύσκεψη της ΣΕΑΠ της ίδιας ημέρας. Όμως, κατά το Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο της συνομιλίας αυτής ο Candidi απλώς επιβεβαίωσε ότι η ΣΕΑΠ είχε γνωμοδοτήσει ευνοϊκώς για την πρόταση συνάψεως της σχετικής συμβάσεως με την ενάγουσα. Ουδέποτε ανέφερε στην ενάγουσα ότι είχε ληφθεί απόφαση υπέρ αυτής.

- 69 Το Κοινοβούλιο προσθέτει ότι, αν η ενάγουσα θεώρησε υπό τις συνθήκες αυτές ότι έπρεπε να προβεί σε δαπάνες και σε αμετάκλητες προετοιμασίες, ενήργησε προφανώς χωρίς τη σύμφωνη γνώμη που πρέπει να επιδεικνύει κανονικά κάθε συνετός επιχειρηματίας. Αυτό ισχύει για τον πρόσθετο λόγο ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/50 προβλέπει το ενδεχόμενο της ακυρώσεως προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών και ότι το άρθρο 4 των γενικών όρων προβλέπει όχι μόνο τη δυνατότητα μιας τέτοιας ακυρώσεως αλλά και ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, αποκλείεται κάθε αποζημίωση των υποβαλλόντων προσφορά. Εξάλλου, μετά την τηλεφωνική συνομιλία της 4ης Δεκεμβρίου 1995 δεν δόθηκε εκ μέρους του Κοινοβουλίου καμία γραπτή επιβεβαίωση.
- 70 Το Κοινοβούλιο διατείνεται επίσης ότι, έστω και αν ο Candidi είχε ενεργήσει με απερισκεψία, δημιουργώντας πεπλανημένες εντυπώσεις στην ενάγουσα, κάθε ενδεχόμενη παρεξήγηση θα έπρεπε είχε διαλυθεί με την επίσκεψη των εκπροσώπων της Embassy στο Στρασβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1995, επ' ευκαιρία της οποίας τους γνωστοποιήθηκε ότι η γνώμη της ΣΕΑΠ είχε απλώς συμβουλευτική αξία και ότι οι αρχές επιφυλάσσονταν να λάβουν την τελική απόφαση.
- 71 Συνεπώς, το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ούτε από την τηλεφωνική συνομιλία της 4ης Δεκεμβρίου 1995 ούτε από την επίσκεψη της 13ης Δεκεμβρίου 1995 μπορεί να προκύψει πταίσμα του Κοινοβουλίου παρέχον στην ενάγουσα δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση. Η διαπίστωση αυτή απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1970, 19/69, 20/69, 25/69 και 30/69, Richez-Parise κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 319, σκέψεις 36 έως 41, της 11ης Ιουλίου 1980, 137/79, Kohl κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 3, σκέψεις 12 έως 15, και του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουνίου 1990, T-133/89, Burban κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1990, σ. II-245, σκέψη 36, επιβεβαιωθείσα από την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1992, C-255/90 P, Burban κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-2253, σκέψεις 10 έως 12).
- 72 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο διατείνεται ότι η ενάγουσα έπρεπε να γνωρίζει ότι τόσο η οδηγία 92/50 όσο και οι γενικοί όροι, που αποτελούν διατάξεις οι οποίες είχαν εφαρμογή στον ως άνω διαγωνισμό, ορίζουν ότι κάθε σύμβαση πρέπει να συνάπτεται εγγράφως. Συνεπώς, συνάγοντας από τις δηλώσεις του Candidi ότι ο διαγωνισμός είχε κατακυρωθεί ή ότι επρόκειτο σε σύντομο διάστημα να κατακυρωθεί υπέρ αυτής ή ότι είχε ληφθεί κάποια απόφαση από το Κοινοβούλιο

δικαιολογούσα την πραγματοποίηση των απαραίτητων για την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως δαπανών, η ίδια η ενάγουσα ενήργησε με απειροσκεψία, πράγμα το οποίο αποκλείει κάθε πταίσμα του Κοινοβουλίου (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1991, C-330/88, Grifoni κατά ΕΚΑΕ, Συλλογή 1991, σ. I-1045, και την προαναφερθείσα απόφαση της 20ής Ιουνίου 1990, Burban κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 36).

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

73 Η ενάγουσα ισχυρίζεται στην ουσία ότι το Κοινοβούλιο της προκάλεσε ζημία δημιουργώντας της ελπίδες ότι η σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια και παρακινώντας την να λάβει κάθε μέτρο για να μπορέσει να ανταποκριθεί ήδη από τον Ιανουάριο του 1996. Συνεπώς, πρέπει να προσδιοριστεί, ιδίως, αν η συμπεριφορά του Κοινοβουλίου κατά την επίδικη διαδικασία προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών συνιστά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης συνεπαγόμενη την ευθύνη της Κοινότητας.

74 Από τη νομολογία προκύπτει ότι το δικαίωμα προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης παρέχεται σε κάθε ιδιώτη που βρίσκεται σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η κοινοτική διοίκηση του έχει δημιουργήσει βάσιμες ελπίδες (βλ. σχετικά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Μαρτίου 1987, 265/85, Van den Bergh en Jurgens και Lorik κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1155, σκέψη 44, της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 26, και του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1994, T-489/93, Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1201, σκέψη 51, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 148, και της 16ης Οκτωβρίου 1996, T-336/94, Efsol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1343, σκέψη 31).

75 Συναφώς, πρέπει να προσδιοριστεί αν ένας συνετός επιχειρηματίας θα μπορούσε να αποφύγει τους κινδύνους που διέτρεξε εν προκειμένω η ενάγουσα. Γενικά, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι επιχειρηματίες πρέπει να φέρουν τους εγγενείς σε σχέση με τις δραστηριότητές τους οικονομικούς κινδύνους, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 1978, 83/76 και 94/76, 4/77, 15/77 και 40/77, HNL κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής,

Συλλογή τόμος 1978, σ. 381, σκέψη 7, και της 24ης Ιουνίου 1986, 267/82, Développement SA και Clemessy κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1907, σκέψη 33). Στο πλαίσιο διαδικασίας διαγωνισμού, οι εν λόγω οικονομικοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν, ιδίως, το κόστος της προετοιμασίας της προσφοράς. Επομένως, οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν την επιχείρηση που επέλεξε να μετάσχει στη διαδικασία, η δε δυνατότητα συμμετοχής σε διαγωνισμό δεν σημαίνει ότι υφίσταται βεβαιότητα σχετικά με την κατακύρωσή του (βλ. σκέψεις 54 και 55 ανωτέρω, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Mancini στην προαναφερθείσα απόφαση Développement SA και Clemessy κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1908, 1912).

- 76 Αντιθέτως, στις περιπτώσεις στις οποίες πριν από τη σύναψη της οικείας συμβάσεως με τον μειοδότη κάποιος από τους υποβαλλόντες προσφορά παρακινείται από το ενεργούν ως αναθέτουσα αρχή κοινοτικό όργανο να προβεί εκ των προτέρων σε αμετάκλητες δαπάνες και, επομένως, να υπερβεί τα όρια των εγγενών προς τις σχετικές δραστηριότητες κινδύνων που συνδέονται με την υποβολή της προσφοράς, τότε μπορεί να στοιχειοθετείται εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας (επ' αυτού βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Sofimport κατά Επιτροπής, σκέψεις 28 και 29).
- 77 Εγ προκειμένου, διαπιστώνεται ότι το Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τον Candidi, έλαβε την πρωτοβουλία να τηλεφωνήσει στην ενάγουσα στις 4 Δεκεμβρίου 1995 για να της ανακοινώσει ότι η ΣΕΑΠ είχε γνωμοδοτήσει την ημέρα εκείνη ευνοϊκώς επί της προτάσεως της αναθέτουσας αρχής να συνάψει με την εταιρία αυτή τη σχετική σύμβαση. Από τη μαρτυρία του Candidi προκύπτει ότι η πρωτοβουλία αυτή δεν εντασσόταν στο πλαίσιο μιας συνήθους διαδικασίας προβλέπουσας, αντιθέτως, την εκ μέρους του Κοινοβουλίου οριστικοποίηση της συμβάσεως πριν από οποιαδήποτε επαφή με τη μειοδότρια επιχείρηση. Όμως, στην προκειμένη περίπτωση, η νέα εταιρία έπρεπε να είναι σε θέση να παράσχει τις υπηρεσίες της ήδη από τις αρχές του Ιανουαρίου 1996 και, επομένως, έπρεπε να λάβει επείγοντως όλα τα απαραίτητα μέτρα για να αποφύγει τη διακοπή της παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Εξάλλου, ο Candidi επιβεβαίωσε ότι, όταν ήρθε σε επαφή με την ενάγουσα, από κανένα στοιχείο δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι θα λαμβανόταν μια δυσμενής για την ως άνω εταιρία τελική απόφαση.
- 78 Εξάλλου, η περιγραφή αυτή των πραγματικών περιστατικών είναι σύμφωνη με τη μαρτυρία της Lahousse, η οποία επιβεβαίωσε ότι η επιλεγείσα επιχείρηση έπρεπε να είναι σε θέση να παρέχει τις υπηρεσίες της ήδη από την 1η Ιανουαρίου 1996. Κατά συνέπεια, η ενάγουσα, ως μειοδότρια της επίδικης προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, έπρεπε να προετοιμαστεί για να είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση από την 1η Ιανουαρίου 1996. Εντούτοις, κατά την

LaHousse, στο πλαίσιο μιας συσκέψεως πραγματοποιηθείσας στις 11 Δεκεμβρίου 1995, το γραφείο αναφέρθηκε στο πρόβλημα της ακεραιότητας των διευθυντικών στελεχών της ενάγουσας, το οποίο συζητήθηκε κατά τη σύσκεψη της 13ης Δεκεμβρίου 1995. Στη συνέχεια, αποφασίστηκε η συλλογή πληροφοριών από μεγάλο αριθμό οδηγών σχετικά με την ικανότητα της ενάγουσας να εκτελέσει τη σχετική σύμβαση. Τούτο οδήγησε σε αναστολή της διαδικασίας μεταξύ Δεκεμβρίου 1995 και Μαΐου 1996. Για τον λόγο αυτό, η διοίκηση έλαβε συγκεκριμένες οδηγίες των αρχών σχετικά με τη συνέχεια που έπρεπε να δοθεί στην επίδικη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών μόλις τον Μάιο του 1996.

79 Επομένως, στις αρχές του Δεκεμβρίου 1995, τόσο το Κοινοβούλιο όσο και η ενάγουσα πίστευαν ότι η εταιρία αυτή θα εκτελούσε τη σχετική σύμβαση από την 1η Ιανουαρίου 1996. Κατά συνέπεια, έστω και αν η ενάγουσα δεν κλήθηκε ρητά να προβεί στις αναγκαίες δαπάνες για να διαθέτει ικανή υποδομή ώστε να είναι σε θέση να παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες από την 1η Ιανουαρίου 1996, ενόψει των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, είναι σαφές ότι, προβαίνοντας στις δαπάνες αυτές, ενήργησε κατά τρόπο εύλογο και ρεαλιστικό με σκοπό να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις που είχε εκφράσει το Κοινοβούλιο. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι η ενάγουσα, για να είναι σε θέση να παράσχει τις ως άνω υπηρεσίες από την 1η Ιανουαρίου 1996, ήταν υποχρεωμένη να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της συμβάσεως αμέσως μετά τη λήψη της σχετικής πληροφορίας από τον Candidi στις 4 Δεκεμβρίου 1995. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνεται, επιπλέον, από την έλλειψη αντιδράσεως εκ μέρους των υπαλλήλων του Κοινοβουλίου στο από 12 Δεκεμβρίου έγγραφο της ενάγουσας. Το έγγραφο αυτό ανέφερε, μεταξύ άλλων, την πραγματοποίηση ορισμένων δαπανών λόγω της επείγουσας καταστάσεως στην οποία βρισκόταν το Κοινοβούλιο (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω).

80 Υπό τις συνθήκες αυτές το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να επικαλείται τη νομολογία κατά την οποία μια ανακριβής ερμηνεία διατάξεως δεν μπορεί να αποτελεί, αυτή καθαυτή, πταίσμα της υπηρεσίας (βλ. τις προαναφερθείσες αποφάσεις Richez-Paris και κ.λπ. κατά Επιτροπής, Kohll κατά Επιτροπής, και της 20ής Ιουνίου 1990, Burban κατά Κοινοβουλίου). Η εν λόγω νομολογία, που αφορά προσφυγές υπαλλήλων οι οποίοι έλαβαν εσφαλμένες πληροφορίες σχετικά με τα υπηρεσιακά τους δικαιώματα, δεν μπορεί να μεταφερθεί στις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως. Πράγματι, μια απλή εσφαλμένη πληροφορία σχετικά με την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως δεν είναι συγκρίσιμη προς την περίπτωση στην οποία το Κοινοβούλιο δημιούργησε στον μέλλοντα αντισυμβαλλόμενό του την πεποίθηση ότι η σχετική σύμβαση θα συναπτόταν με αυτόν και, επιπλέον, τον παρακίνησε να προβεί σε αμετάκλητες δαπάνες.

81. Ακόμη, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι η ενάγουσα, ως μια από τις επιχειρήσεις που υπέβαλαν προσφορά στη διαδικασία του διαγωνισμού, έπρεπε να είναι εν πάση περιπτώσει έτοιμη να εκτελέσει τη σχετική σύμβαση και ότι, επομένως, σ' αυτήν απέκειτο να διαθέτει την απαραίτητη υποδομή. Συναφώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ισχυρισμοί των εκπροσώπων της ενάγουσας κατά την ακρόαση των μαρτύρων, κατά τους οποίους η σχετική σύμβαση, που αφορούσε περίπου 40 οχήματα με οδηγό, είχε μεγάλη σημασία για τις δραστηριότητες της ενάγουσας. Το Κοινοβούλιο έπρεπε να γνωρίζει σαφώς ότι η ενάγουσα, ως νέα εταιρία παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών, δεν μπορούσε να είναι έτοιμη να εκτελέσει τη σύμβαση χωρίς να προβεί σε σημαντικές δαπάνες.
82. Εξάλλου, σε αντίθεση με ό,τι υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, η πεποίθηση της ενάγουσας ότι το Κοινοβούλιο θα συνήπτε σύμβαση με την ίδια δεν διαλύθηκε κατά την επίσκεψη των εκπροσώπων της στο Στρασβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1995. Πράγματι, οι σχετικές συνομιλίες επικεντρώθηκαν στην ακρίβεια ορισμένων φημών και δημοσιευμάτων του τύπου σχετικά με την εντιμότητα των διευθυντικών στελεχών της ενάγουσας και δεν αφορούσαν το ζήτημα αν η εταιρία αυτή θα συνήπτε τη σχετική σύμβαση. Όμως, το αφορών την εντιμότητα πρόβλημα διευθετήθηκε προφανώς την ίδια την ημέρα των συνομιλιών αυτών. Από τη μαρτυρία του Heuzer, εκπροσώπου της ενάγουσας, προκύπτει ότι ο Candidi πληροφόρησε τον Hautot και τον ίδιο τον Heuzer τηλεφωνικά, όταν επέστρεψαν από το Στρασβούργο, ότι είχε διευθετηθεί το αφορών την εντιμότητα πρόβλημα. Η πληροφορία αυτή, την οποία δεν αμφισβητεί το Κοινοβούλιο, επιβεβαιώνεται εξάλλου από το εσωτερικό σημείωμα του Feidt, καταρτισθέν την ίδια ημέρα (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), το οποίο ανέφερε ότι οι ισχυρισμοί σχετικά με την έλλειψη εντιμότητας των διευθυντικών στελεχών της ενάγουσας ήταν παντελώς αβάσιμοι, εξητείτο δε η έγκριση του Γενικού Γραμματέα για την υπογραφή της συμβάσεως με την ως άνω εταιρία το συντομότερο δυνατό.
83. Επομένως, από τη δικογραφία προκύπτει ότι μόλις μερικές ημέρες μετά τη σύσκεψη της 13ης Δεκεμβρίου 1995 το Κοινοβούλιο αποφάσισε να μη συνάψει τη σχετική σύμβαση με την ενάγουσα ισχύουσα από 1ης Ιανουαρίου 1996, αλλά να συμβληθεί προσωρινά με την εταιρία Α, αντισυμβαλλόμενη του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο προηγούμενης συμβάσεως.

84 Πράγματι, στις 19 Δεκεμβρίου 1995 ο Feidt υπέβαλε στη ΣΕΑΠ πρόταση παρατάσεως της συμβάσεως με την εταιρία Α για έναν μήνα. Από τα πρακτικά της συσκέψεως της ΣΕΑΠ (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω) προκύπτει ότι οι εσωτερικές αποφάσεις του Κοινοβουλίου που θα καθιστούσαν δυνατή την υπογραφή της συμβάσεως με την ενάγουσα δεν μπόρεσαν να ληφθούν πριν από το τέλος του 1995 και ότι θα συναπτόταν σύμβαση με την εταιρία Α ισχύουσα από 1ης μέχρι 31ης Ιανουαρίου 1996 (πράγμα το οποίο έγινε στις 5 Ιανουαρίου 1996). Εξάλλου, με την ευκαιρία αυτή η ΣΕΑΠ κάλεσε την αναθέτουσα αρχή να λάβει κάθε απαραίτητο μέτρο για την εκ μέρους της ενάγουσας υπογραφή της συμβάσεως το συντομότερο δυνατό.

85 Συναφώς, ο Hautot κατέθεσε, χωρίς το Κοινοβούλιο να το διαψεύσει, ότι κανείς εκ μέρους του Κοινοβουλίου δεν ήρθε σε επαφή μαζί του για να τον πληροφορήσει για την προσωρινή σύναψη της συμβάσεως με άλλη εταιρία για την περίοδο από 1ης μέχρις 31ης Ιανουαρίου 1996. Επομένως, προκύπτει ότι χάρη στις δικές του ενέργειες ο Hautot ανακάλυψε, λίγο πριν από τα Χριστούγεννα, ότι το Κοινοβούλιο προχωρούσε σε προσωρινή σύναψη της σχετικής συμβάσεως με την εταιρία Α. Επ' αυτού, πρέπει να σημειωθεί ότι η αναθέτουσα αρχή πρέπει να τηρεί, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών, όχι μόνον την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποβαλλόντων προσφορά, αλλά και την αρχή της διαφανεΐας (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54). Έτσι, μια εταιρία που συνδέεται στενά με διαδικασία διαγωνισμού και η οποία μάλιστα θεωρήθηκε ως μειοδότης πρέπει να λαμβάνει χωρίς καθυστέρηση συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το σύνολο της εξελίξεως της διαδικασίας. Κατά συνέπεια, το Κοινοβούλιο όφειλε να ειδοποιήσει την ενάγουσα, πριν από τα Χριστούγεννα του 1995, εκθέτοντας με σαφή τρόπο τους λόγους για τους οποίους η σχετική σύμβαση δεν θα συναπτόταν με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1996, όπως υπολογιζόταν ως τότε.

86 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο, αφενός, δημιούργησε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της ενάγουσας, παρακινώντας την να αναλάβει κινδύνους υπερβαίνοντες τους συνήθεις που διατρέχουν οι υποβάλλοντες προσφορά σε διαγωνισμό και, αφετέρου, παρέλειψε να ειδοποιήσει την ενάγουσα σχετικά με μια σημαντική αλλαγή της εξελίξεως της διαδικασίας διαγωνισμού.

- 87 Συναφώς, δεν απαιτείται να εξακριβωθεί αν είναι συγγνωστές οι ενέργειες των υπαλλήλων του Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο, ως αναθέτουσα αρχή σε διαδικασία διαγωνισμού, πρέπει να τηρεί λογική και σταθερή στάση έναντι των υποβαλόντων προσφορά. Επομένως, οι παρεμβάσεις διαφόρων διοικητικών ή πολιτικών οργάνων στο πλαίσιο του Κοινοβουλίου δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που βάρυναν το όργανο αυτό έναντι της ενάγουσας.
- 88 Επομένως, το Κοινοβούλιο υπέπεσε σε πταίσμα ικανό να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

Επί των ζημιών και επί του αιτιώδους συνδέσμου

Ισχυρισμοί των διαδίκων

- 89 Η ενάγουσα θεωρεί ότι υπέστη τις ακόλουθες ζημιές:
- α) έξοδα και επιβαρύνσεις που οφείλονταν στην πεποίθησή της ότι η σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια, τα οποία έχουν ως ακολούθως, σύμφωνα με τα τιμολόγια που κατατέθηκαν μαζί με το υπόμνημα απαντήσεως:
- κόστος υπάρχοντος στόλου αυτοκινήτων προοριζόμενου ειδικά για το Κοινοβούλιο, από 1 Ιανουαρίου 1996 μέχρι 31 Μαρτίου 1996, πλέον εξόδων ασφαλίσεως, ήτοι συνολικά 36 αυτοκίνητα: 3 272 545 BFR (με ΦΠΑ).
 - έξοδα σταθμεύσεως για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 1996 μέχρι 31 Μαρτίου 1996 για 36 οχήματα: 635 105 BFR (με ΦΠΑ)

- έξοδα καταγγελίας της συμβάσεως μισθώσεως οχημάτων για 25 οχήματα: 1 146 980 BFR (με ΦΠΑ).

- έξοδα κινητής τηλεφωνίας (GSM): 424 480 BFR.

- β) έξοδα οργάνωσης της συμβάσεως, έξοδα συμβούλων και άλλα: 886 600 BFR κατανεμημένα ως εξής:
 - προετοιμασία της συμβάσεως, μελέτη σκοπιμότητας και αριθμητικές αναλύσεις: 131 325 BFR.

 - αρωγή και προετοιμασία δεδομένων, υποβολή της σχετικής προσφοράς και παροχή οργανωτικών συμβουλών: 181 500 BFR (με ΦΠΑ).

 - προετοιμασία, διαπραγμάτευση του στόλου των οχημάτων, σύμβαση παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας και χώρος σταθμεύσεως: 124 963 BFR.

 - έξοδα μετακινήσεων και εκπροσώπησης (κατ' αποκοπήν): 150 000 BFR.

 - έξοδα γραμματείας (κατ' αποκοπήν): 52 000 BFR.

 - τηλεομοιοτυπίες, τηλεφωνήματα, διοίκηση, φωτοτυπίες και εκτυπώσεις (κατ' αποκοπήν): 100 000 BFR.

— έξοδα προσλήψεων, ιατρικές εξετάσεις, εκπαίδευση (κατάρτιση των συμβάσεων, μίσθωση χώρου συσκέψεων και έξοδα απασχολήσεως για τους οδηγούς): 200 000 BFR·

— αμοιβές του Hautot, ο οποίος είχε απασχοληθεί αποκλειστικά με την υποβολή της σχετικής προσφοράς και, στη συνέχεια, με τη σύναψη της συμβάσεως με το Κοινοβούλιο από τον Οκτώβριο του 1995 μέχρι τις 30 Ιουνίου 1996: 540 000 BFR·

γ) διαφυγόν κέρδος για διάστημα πέντε ετών λόγω μιας τριετούς συμβάσεως με δυνατότητα παρατάσεως για δύο περιόδους δώδεκα μηνών: 10 000 000 BFR.

90 Επιπλέον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η πταισματική στάση του Κοινοβουλίου της προκάλεσε ηθική βλάβη. Εκθέτει ότι, όντας βεβαία ότι η σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια, ανέλαβε υποχρεώσεις όχι μόνον έναντι των μετόχων της αλλά και έναντι τρίτων, στο πλαίσιο προοπτικής επεκτάσεως των δραστηριοτήτων της και εμπορικής επιτυχίας. Οι ιδιαίτερα ύποπτες περιστάσεις στο πλαίσιο των οποίων εντάσσεται η μη σύναψη της σχετικής συμβάσεως (φήμες σχετικά με τη φερεγγυότητά της, την οικονομική της επιφάνεια, την ποιότητα των υπηρεσιών της, καθώς και με τη σοβαρότητα των μετόχων ή/και των διοικητικών στελεχών της) διαδόθηκαν δημόσια στο Βέλγιο, ιδίως στις Βρυξέλλες, που αποτελεί μια ιδιαίτερα κλειστή κοινωνία.

91 Η ενάγουσα θεωρεί ότι, με την επιφύλαξη αυξήσεως ή μειώσεως των σχετικών ποσών, η εν λόγω ηθική βλάβη πρέπει να καθοριστεί κατ' αποκοπή σε 5 000 000 BFR.

92 Εξάλλου, η ενάγουσα διατείνεται ότι, αν δεν ήταν σίγουρη, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ότι η σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια ουδέποτε θα δαπανούσε τα ποσά που διέθεσε για την προετοιμασία των υπηρεσιών για τις οποίες είχαν δοθεί σχετικές υποσχέσεις, οπότε στοιχειοθετείται η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του προβαλλόμενου πταίσματος και των προβαλλόμενων ζημιών, που απαιτεί η νομολογία. Επιπλέον, οι ιδιαίτερα αρνητικές φήμες που είχαν διαδοθεί σε δεδομένη στιγμή σε βάρος της δεν θα είχαν λάβει τέτοια έκταση ούτε θα είχαν οποιοδήποτε αντίκτυπο, όσον αφορά την εικόνα ή την εμπορική φήμη της επιχειρήσεως, αν στο τέλος η σύμβαση είχε συναφθεί ή/και εκτελεστεί κανονικά.

- 93 Το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι η ενάγουσα περιορίζεται στην επίκληση διαφόρων ζημιών χωρίς να προσκομίζει την παραμικρή απόδειξη ότι πράγματι υπέστη τις προβαλλόμενες ζημιές. Προσθέτει ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι τα τιμολόγια που προσκόμισε αντιστοιχούν σε δαπάνες στις οποίες η επιχείρηση αυτή προέβη στο πλαίσιο των όσων ισχυρίζεται.
- 94 Εξάλλου, το Κοινοβούλιο αμφισβητεί ότι οφείλει οτιδήποτε στην ενάγουσα λόγω ηθικής βλάβης. Αφενός, η ενάγουσα δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι εθίγη η υπόληψή της και, αφεντέρου, δεν διαθέτει κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι το Κοινοβούλιο ήταν εκείνο που διέδωσε τις φήμες ή μετέσχε στη διάδοση των φημών τις οποίες η ενάγουσα επικαλείται προς στήριξη του αιτήματός της.
- 95 Τέλος, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι ουδόλως υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του προβαλλόμενου πταίσματος και των προβαλλόμενων ζημιών, λόγω του γεγονότος ότι, ήδη από τις 13 Δεκεμβρίου 1995, κατά τη σύσκεψη στο Στρασβούργο, είχε γνωστοποιηθεί στην ενάγουσα ότι η γνώμη της ΣΕΑΠ είχε μόνο συμβουλευτική αξία και ότι το Κοινοβούλιο επιφυλασσόταν να λάβει την τελική απόφαση περί της συνάψεως της συμβάσεως. Προσθέτει ότι τα έξοδα στα οποία η ενάγουσα προέβη για την προετοιμασία και την εκτέλεση της συμβάσεως, καθώς και το διαφυγόν κέρδος, δεν μπορούν εν πάση περιπτώσει να αποκατασταθούν, καθόσον η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι η πρώτη σύμβαση είχε πράγματι συναφθεί με εκείνη.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 96 Εν προκειμένω, αποδείχθηκε ότι το πταίσμα του Κοινοβουλίου είναι ικανό να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας. Αντιθέτως, δεν υφίσταται καμία ενδοσυμβατική ευθύνη. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η ενάγουσα αβασίμως ζητεί αποζημίωση για το διαφυγόν κέρδος, καθότι αυτό θα ισοδυναμούσε με τη δημιουργία των αποτελεσμάτων μιας συμβάσεως ουδέποτε συναφθείσας.

- 97 Στη συνέχεια, από το άρθρο 4 των γενικών όρων προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν οφείλει καμία αποζημίωση έναντι εκείνων που μετέσχαν στον διαγωνισμό των οποίων η προσφορά δεν ευδοκίμησε. Επομένως, καταρχήν, οι επιβαρύνσεις και τα έξοδα των υποβαλόντων προσφορά για τη συμμετοχή τους σε διαγωνισμό δεν μπορούν να αποτελούν ζημία που να μπορεί να αποκατασταθεί με την επιδίκαση αποζημίωσης (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Οκτωβρίου 1998, Τ-13/96, ΤΕΑΜ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ-4073, σκέψη 71). Εν προκειμένω, η ενάγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση από την αρχή αυτή. Συνεπώς, η ενάγουσα αβασίμως ζητεί αποζημίωση για έξοδα σχετικά με την προετοιμασία της προσφοράς.
- 98 Επομένως, απομένει να καθοριστεί η ζημία που συνδέεται με τις δαπάνες στις οποίες προέβη η ενάγουσα λόγω της πληροφορίας που έλαβε στις 4 Δεκεμβρίου 1995 ότι η ΣΕΑΠ είχε γνωμοδοτήσει ευνοϊκάς γι' αυτήν.
- 99 Επ' αυτού, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η ενάγουσα, κατόπιν της πληροφορίας αυτής, άρχισε αμέσως να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεση της συμβάσεως. Πράγματι, σε έγγραφο με ημερομηνία 5 Δεκεμβρίου 1995 ο Hautot αναφέρει τα ακόλουθα: «Θα αναλάβω όλο το μέρος που αφορά την πρόσληψη (...) καθώς και όλες τις συσκέψεις εργασίας με (το Κοινοβούλιο). (...) οι εργασίες σχετικά με τη συγκέντρωση του απαραίτητου αριθμού αυτοκινήτων είναι της αρμοδιότητας του (Heuzer) και των βοηθών του. (...) ζητώ από όλους να καταβάλουν την απαιτούμενη προσπάθεια για την άψογη οργάνωση ήδη από την 1.1.96 (...)». Στη συνέχεια, σε έγγραφο της 6ης Δεκεμβρίου 1995 της εταιρίας Budget Rent a Car αναφέρονται τα ακόλουθα: «(...) κατόπιν του ρητού αιτήματός σας, σας επιβεβαιώνουμε ότι έχουμε προβεί στην επίσημη παραγγελία και, συνεπώς, στην ταξινόμηση των οχημάτων που επιθυμείτε για το έτος 1996. (...) για την αποφυγή της αλληλοεπικάλυψης των ενεργειών μας, σας υπενθυμίζουμε ακόμη ότι προβαίνουμε τώρα στην αγορά υλικού κινητής τηλεφωνίας (GSM) που απαιτείται για την ορθή παροχή των υπηρεσιών σας.»
- 100 Επιπλέον, η ενάγουσα εξέθεσε, με έγγραφο της 12ης Δεκεμβρίου 1995, τα μέτρα που είχε λάβει για να μπορέσει να ανταποκριθεί στην επείγουσα κατάσταση που της ανέφερε το Κοινοβούλιο. Έτσι, στο έγγραφο αυτό η ενάγουσα παρέθετε τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθώσεως αυτοκινήτων και συνδρομής κινητής τηλεφωνίας, καθώς και στοιχεία σχετικά με την πρόσληψη οδηγών και τη διεκπεραίωση των σχετικών διατυπώσεων όσον αφορά την ιατρική και ασφαλιστική τους κάλυψη και την καταβολή των σχετικών φόρων (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω).

- 101 Επομένως, οι προαναφερθείσες δαπάνες έχουν άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την τηλεφωνική συνομιλία της 4ης Δεκεμβρίου 1995.
- 102 Επιπλέον, προβαίνοντας στις δαπάνες αυτές η ενάγουσα δεν ενήργησε αλόγιστα. Πρώτον, αποδείχθηκε προηγουμένως ότι η πεποιθήσή της ότι η σχετική σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια δεν διαλύθηκε μετά τη σύσκεψη στο Στρασβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 1995 (βλ. σκέψη 82 ανωτέρω). Δεύτερον, το Κοινοβούλιο δεν επικαλέστηκε κανένα επιχείρημα από το οποίο να γεννώνται αμφιβολίες όσον αφορά την ακρίβεια της εκ μέρους των εκπροσώπων της ενάγουσας ένορκης καταθέσεως περί των πραγματικών περιστατικών, κατά την οποία οι δαπάνες περί των οποίων γίνεται λόγος στο από 12 Δεκεμβρίου 1995 έγγραφο είχαν όλες πραγματοποιηθεί τον Δεκέμβριο του 1995. Τρίτον, από τις μαρτυρίες των υπαλλήλων του Κοινοβουλίου προκύπτει ότι η ενάγουσα δεν έλαβε καμία πληροφορία σχετικά με τη δυνατότητα που υπήρχε να μη συναφθεί τελικά με την ίδια η σχετική σύμβαση (βλ. σκέψεις 82 έως 85 ανωτέρω).
- 103 Όμως, είναι αυτονόητο ότι η ενάγουσα, καθώς δεν υπήρχε σαφής άρνηση του Κοινοβουλίου σχετικά με τη σύναψη της συμβάσεως με αυτήν, δεν είχε λόγους να ακυρώσει τις ήδη συναφθείσες συμφωνίες κατά τη διάρκεια των πρώτων μηνών του έτους 1996. Σχετικά, παρέλκει να υπομνησθούν τα πρακτικά της 19ης Δεκεμβρίου 1995, κατά τα οποία η ΣΕΑΠ, παράλληλα με την ευνοϊκή γνώμη της για τη σύναψη συμβάσεως με την εταιρία Α ισχύουσας από την 1ης Ιανουαρίου 1996 μέχρι 31 Ιανουαρίου 1996, κάλεσε την αναθέτουσα αρχή να λάβει όλα τα μέτρα για τη σύναψη της συμβάσεως με την ενάγουσα το γρηγορότερο δυνατό. Αυτό επιβεβαιώνει το ότι το ίδιο το Κοινοβούλιο είχε, στο στάδιο αυτό, την πρόθεση να συνάψει τη σύμβαση με την ενάγουσα.
- 104 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, μπορεί να θεωρηθεί ότι η δυνάμενη να αποκατασταθεί ζημία συνίσταται στις ζημιές που επικαλείται η ενάγουσα και οι οποίες εκτίθενται ανωτέρω στη σκέψη 89, στοιχείο α', «έξοδα και επιβαρύνσεις που οφείλονταν στην πεποίθησή της ότι η σύμβαση θα συναπτόταν με την ίδια», καθώς και σ' εκείνες που περιλαμβάνονται στο στοιχείο β', «έξοδα προσλήψεων, ιατρικές εξετάσεις, εκπαίδευση και έξοδα απασχολήσεως για τους οδηγούς» και «προετοιμασία, διαπραγμάτευση του στόλου των οχημάτων, σύμβαση παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών και χώρος σταθμεύσεως».

- 105 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός του Κοινοβουλίου ότι τα τιμολόγια της ενάγουσας δεν αποδεικνύουν ότι οι δαπάνες στις οποίες αυτή προέβη αφορούν τις σχέσεις της με το εναγόμενο. Πράγματι, κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν διαψεύδει το ότι τα τιμολόγια αυτά αντιστοιχούν στα μέτρα τα οποία έλαβε η ενάγουσα για να ανταποκριθεί στην επείγουσα κατάσταση στην οποία βρισκόταν το Κοινοβούλιο, μέτρα τα οποία η ενάγουσα είχε ήδη εκθέσει με το από 12 Δεκεμβρίου 1995 έγγραφό της.
- 106 Εντούτοις, από τον φάκελο που προσκόμισε η ενάγουσα προκύπτει ότι τα έξοδα συνδρομών κινητής τηλεφωνίας (424 450 BFR) καλύπτουν την περίοδο από 19 Ιανουαρίου 1996 μέχρι 18 Οκτωβρίου 1996. Το γεγονός ότι η συνδρομή άρχισε στις 19 Ιανουαρίου 1996 οφείλεται στην ύπαρξη περιόδου δωρεάν παροχής υπηρεσιών λόγω ειδικής προσφοράς. Όμως, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι είναι εύλογο να περιοριστούν τα αποδοτέα έξοδα μόνον όσον αφορά την περίοδο από 19 Ιανουαρίου 1996 μέχρι 31 Μαρτίου 1996. Δεδομένου ότι η ενάγουσα δεν κατήγγειλε τη σύμβαση αυτή στο τέλος του Μαρτίου 1996, οπότε όφειλε να αντιληφθεί ότι η σχετική σύμβαση κατά πάσα πιθανότητα δεν θα συναπτόταν με το Κοινοβούλιο, πρέπει να φέρει η ίδια τα έξοδα που αφορούν τον μετέπειτα χρόνο. Έτσι, το ποσό των αποδοτέων δαπανών για συνδρομές κινητής τηλεφωνίας, περιλαμβανομένου του υποθετικού κόστους λόγω καταγγελίας της συμβάσεως, μπορεί να καθοριστεί σε 200 000 BFR.
- 107 Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο δεν αμφισβήτησε την ακρίβεια των ποσών που ζητεί η ενάγουσα, η ζημία της πρέπει να εκτιμηθεί με βάση τα στοιχεία τα οποία προσκομίζει η ίδια (βλ. σκέψη 89 ανωτέρω). Επομένως, η προς αποκατάσταση ζημία της ενάγουσας ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 5 579 593 BFR (με ΦΠΑ). Εντούτοις, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση της ζημίας το καταβληθέν από την επιχείρηση ποσό του ΦΠΑ, διότι ο φόρος αυτός επιστρέφεται, οπότε η ίδια δεν επιβαρύνθηκε με το ποσό αυτό. Συνεπώς, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα προβαλλόμενα ποσά χωρίς ΦΠΑ, ήτοι, σύμφωνα με τα τιμολόγια της ενάγουσας, 1 875 000 BFR + 829 583 BFR για τη μίσθωση οχημάτων, 947 917 BFR για την καταγγελία της συμβάσεως, 524 880 BFR για τον χώρο σταθμεύσεως οχημάτων και 103 275 BFR για τον φάκελο σχετικά με τα αυτοκίνητα και τα έξοδα τηλεφώνου. Σ' αυτά προστίθεται το ποσό των συνδρομών κινητής τηλεφωνίας, που εκτιμήθηκε προηγουμένως σε 200 000 BFR, και το κατ' αποκοπήν ποσό σχετικά με την πρόσληψη των οδηγών, ανερχόμενο σε 200 000 BFR. Επομένως, το ποσό της υλικής ζημίας της ενάγουσας ανέρχεται σε 4 680 655 BFR.

108 Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, πρέπει να επιδικαστεί επίσης ικανοποίηση για την ηθική βλάβη που υπέστη η ενάγουσα. Ασφαλώς, η εταιρία αυτή δεν απέδειξε ούτε την προσβολή της φήμης της ούτε την ευθύνη του Κοινοβουλίου όσον αφορά την πρόκληση της βλάβης αυτής. Ωστόσο, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, ήδη από τον Δεκέμβριο 1995, αν και η ενάγουσα είχε λάβει προπαρασκευαστικά μέτρα για να ανταποκριθεί στην επείγουσα κατάσταση περί της οποίας έκαναν λόγο οι υπάλληλοι του Κοινοβουλίου, η επιχείρηση αυτή πληροφορήθηκε ότι η σύμβαση δεν θα συναπτόταν με την ίδια μόλις στις 19 Ιουνίου 1996 (βλ. σκέψη 19 ανωτέρω). Υπό τις συνθήκες αυτές, το Κοινοβούλιο, μη διαβιβάζοντάς της καμία πληροφορία — όπως του ζητήθηκε ωστόσο επανειλημμένα — σχετικά με τη συνέχεια της διαδικασίας του διαγωνισμού, δημιούργησε μια αβεβαιότητα στην ενάγουσα και την υποχρέωσε να προβεί σε άσκοπες προετοιμασίες για να ανταποκριθεί στην προαναφερθείσα επείγουσα κατάσταση.

109 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο θεωρεί δίκαιο να καθοριστεί ως καταβλητέα αποζημίωση για την υλική ζημία και ως ικανοποίηση για την ηθική βλάβη της ενάγουσας στο συνολικό ποσό των 5 000 000 BFR.

Επί των δικαστικών εξόδων

110 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο ηττήθηκε και η ενάγουσα ζήτησε την καταδίκη του στα δικαστικά έξοδα, το εναγόμενο πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Υποχρεώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταβάλει στην ενάγουσα ποσό 5 000 000 BFR.

- 2) Το ποσό αυτό προσαυξάνεται με τόκους 8 % ετησίως από την ημερομηνία εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως μέχρι την ημέρα της εξοφλήσεως.
- 3) Το Κοινοβούλιο φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα, καθώς και τα έξοδα της ενάγουσας.

Lindh

Lenaerts

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Δεκεμβρίου 1998.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

P. Lindh